

Veckans växt

Balsamin *Impatiens balsamina* L.

Känner ni igen namnen kameliabalsamin, plåsterträd, rosenbalsamin? Det är andra svenska namn för balsamin. Förr i tiden var det vanligt att se balsamin i rumsfönstren.

Balsamin är en ettårig ört så varje vår såddes frö och upp kom en snabbväxande planta som gav rikligt med blommor. Mot hösten tog man vara på fröna för att så nästa år. Den kan också användas som utplanteringsväxt åtminstone i de södra regionerna, vilket ett av de engelska namnen ger vink om – Garden Balsam. Engelska namn är också Rose Balsam och Touch Me Not. Det sista för att frökapslarna spricker upp ganska explosivt när man rör vi dem vid mognad. Fröna är rundoval och bruna och ganska stora, det är inte så många frö per kapsel. Plantans höjd

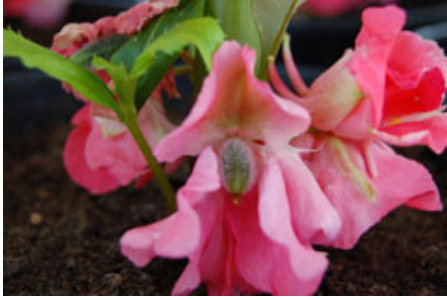
varierar med sort från ca 20 till 75 cm. Stammen är genomgående, tjock och örtartad. Bladen är avlånga, spetsiga och tandade, blommorna kan vara vita, rosa, cerise, lila eller röda. Balsamin kommer ursprungligen från södra Asien såsom Indien och Burma, och där används den också inom folkmedicinen. På bland annat wikipedia.org kan man läsa mer om det.

Balsamin är en växt förr var vanlig i Norden men som nu fallit lite i glömska. Jag är väldigt intresserad av att få veta mer om denna växt, vad det finns för minnen av den och dess historia i Sverige. Kanske till och med någon har kvar frö och plantor som ärvts från äldre generationer? Hör gärna av er till Lena Ansebo på NordGen isåfall.

NordGen fick för två år sedan in frö från en balsamin från Stokmarknes i Vesterålen i Norge. En kvinna kontaktade oss och berättade om balsaminen som hon fått av en gammal dam. Fröna kom från damens gamla släkting som dött några år tidigare. Han hade ärvt växten av sin mor och hade fortsatt odla den i många år efter att modern dött. Han slutade odla den när han blev sjuk på 1980-talet. Fröna hade blivit liggande under åren men var levande när vår kontakt fick dem. Hon har odlat den i sina fönster och när hennes mor kom och hälsade på kände modern genast igen växten från sin uppväxt och berättade att den var mycket vanlig i rumsfönstren i Vesterålen i Norge på 1930- och 1940-talet. Vår kontakt hade aldrig hört talas om den under sin uppväxt.

Fotona i växtporträttet visar balsaminen från Stokmarknes och är tagna från NordGens fröodling i somras.

Text och foton: Lena Ansebo, NordGen

Blomma i närbild

Knopp

Frö

Referenser:

Impatiens balsamina, Wikipeedia http://en.wikipedia.org/wiki/Impatiens_balsamina (2012-11-19)

Svensk Kulturväxtdatabas SKUD <http://skud.info> (2012-11-19)

GRIN Taxonomy database, USDA <http://www.ars-grin.gov/cgi-bin/npgs/html/taxon.pl?19810> (2012-11-19)